

กฎกระทรวง

กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย
อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับงานประคาน้ำ

พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“งานประคาน้ำ” หมายความว่า งานที่ทำได้นำโดยการดำน้ำ

“นักประคาน้ำ” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ชำนาญในการทำงานประคาน้ำ

“หัวหน้านักประคาน้ำ” หมายความว่า นักประคาน้ำที่ได้รับมอบหมายจากนายจ้างให้ทำหน้าที่วางแผนและควบคุมการทำงานประคาน้ำทั้งหมด

“พี่เลี้ยงนักประคาน้ำ” หมายความว่า นักประคาน้ำที่ทำหน้าที่คอยดูแลช่วยเหลือนักประคาน้ำในการทำงานประคาน้ำ

“นักประคาน้ำพร้อมดำ” หมายความว่า นักประคาน้ำที่ทำหน้าที่เตรียมพร้อมจะลงไปช่วยเหลือนักประคาน้ำที่ทำงานประคาน้ำได้ทันทีเมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น

“ผู้ควบคุมระบบการจ่ายอากาศและติดต่อสื่อสาร” หมายความว่า นักประดาน้ำที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลระบบการจ่ายอากาศ และติดต่อสื่อสารกับนักประดาน้ำที่ทำงานประดาน้ำ

“ความกดดัน” หมายความว่า ความกดดันของน้ำหรืออากาศที่มีผลต่อร่างกายของนักประดาน้ำต่อพื้นที่หนึ่งตารางหน่วย

หมวด ๑ งานประดาน้ำ

ข้อ ๒ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับสำหรับงานประดาน้ำที่ทำในน้ำลึกตั้งแต่สิบฟุตแต่ไม่เกินสามร้อยฟุต

ข้อ ๓ นายจ้างจะให้ลูกจ้างทำงานประดาน้ำ ณ สถานที่ใด หรือเปลี่ยนสถานที่การทำงานประดาน้ำ ต้องแจ้งสถานที่นั้นให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายทราบล่วงหน้าก่อนการทำงานไม่น้อยกว่าเจ็ดวันตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๔ นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างที่ทำงานประดาน้ำได้รับการตรวจสอบสุขภาพตามกำหนดระยะเวลา และจัดทำบัตรตรวจสอบสุขภาพลูกจ้างไว้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๕ ลูกจ้างซึ่งนายจ้างจะให้ทำงานประดาน้ำต้อง

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

(๒) มีสุขภาพสมบูรณ์ ร่างกายแข็งแรง และไม่เป็นโรคตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในงานประดาน้ำโดยต้องผ่านการทดสอบตามหลักสูตรที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๖ ลูกจ้างซึ่งนายจ้างให้ทำงานประดาน้ำต้องปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้านักประดาน้ำ

(ก) วางแผนการทำงานและควบคุมการดำน้ำ ตลอดจนการวางแผนการติดต่อสื่อสารระหว่างลูกจ้างผู้ทำงานใต้น้ำกับลูกจ้างผู้ทำงานบนผิวน้ำ

(ข) วางแผนการป้องกันอันตรายอันอาจเกิดขึ้นจากงานประดาน้ำ

(ค) ชี้แจงและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของนักประดาน้ำ ลูกจ้างผู้ทำงานแต่ละคน ตามแผนการทำงานแต่ละครั้ง ตลอดจนวิธีการทำงานประดาน้ำ การป้องกันอันตรายอันอาจเกิดขึ้น จากงานประดาน้ำ และดูแลให้นักประดาน้ำทุกคนตรวจตราเครื่องมือ และอุปกรณ์การดำน้ำที่จะใช้ ในการทำงานให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะทำงานประดาน้ำ

(ง) ตรวจสอบความพร้อมของนักประดาน้ำ เครื่องมือและอุปกรณ์การดำน้ำก่อนทำงาน ประดาน้ำ และปริมาณอากาศในขวดอากาศดำน้ำก่อนและหลังการทำงานประดาน้ำ

(จ) ควบคุมเวลาในการทำงานใต้น้ำ ตั้งแต่เวลาเริ่มดำน้ำ เวลาในการทำงานใต้น้ำ เวลา ที่กลับขึ้นสู่ผิวน้ำ เวลาที่ต้องพักในระดับความลึกต่าง ๆ และเวลาพักก่อนลงไปทำงานใต้น้ำครั้งต่อไป รวมทั้งระยะเวลาการดำครั้งต่อไป

(ฉ) อยู่สั่งการและควบคุมตลอดเวลาที่มีการทำงานประดาน้ำ

(๒) พี่เลี้ยงนักประดาน้ำ

(ก) ศึกษาและทำความเข้าใจแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยตลอด

(ข) ชักซ้อมและทำความเข้าใจในแผนการทำงาน แผนการติดต่อสื่อสาร และแผนการ ป้องกันอันตรายอันอาจเกิดขึ้นกับนักประดาน้ำ

(ค) ตรวจสอบอุปกรณ์การดำน้ำ และช่วยแต่งชุดดำน้ำให้นักประดาน้ำและนักประดาน้ำ พร้อมดำ

(ง) บันทึกปริมาณอากาศที่อยู่ในขวดอากาศดำน้ำก่อนและหลังการดำน้ำ และรายงาน การบันทึกเวลาให้หัวหน้านักประดาน้ำทราบทุกขั้นตอน

(๓) นักประดาน้ำ

(ก) ศึกษาและทำความเข้าใจแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยตลอด

(ข) ตรวจตราเครื่องมือและอุปกรณ์การดำน้ำให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ทำงานประดาน้ำ

(ค) ปฏิบัติตามแผนการทำงาน กฎเกณฑ์การดำน้ำ และมาตรการความปลอดภัย ในการดำน้ำโดยเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนการดำขึ้นโดยจะต้องพักในระดับความลึกต่าง ๆ ตามเวลาที่กำหนดไว้

- (๔) นักประดาน้ำพร้อมคำ
- (ก) เตรียมพร้อมคำน้ำเพื่อช่วยเหลือนักประดาน้ำตามคำสั่งของหัวหน้านักประดาน้ำ
 - (ข) ตรวจสอบอุปกรณ์การดำน้ำให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ทำงานประดาน้ำ
- (๕) ผู้ควบคุมระบบการจ่ายอากาศและติดต่อสื่อสาร
- (ก) ตรวจสอบและควบคุมการจ่ายอากาศให้นักประดาน้ำตามความลึก
 - (ข) ติดต่อสื่อสารระหว่างนักประดาน้ำกับหัวหน้านักประดาน้ำ

หมวด ๒

การคุ้มครองความปลอดภัยในการดำน้ำ

ข้อ ๗ ในการทำงานประดาน้ำนายจ้างต้องควบคุมให้ลูกจ้างปฏิบัติตามตารางมาตรฐานการดำน้ำและการลดความกดดัน ตลอดจนการพักเพื่อปรับสภาพร่างกายก่อนที่จะดำลงในครั้งต่อไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๘ นายจ้างต้องจัดให้มีลูกจ้าง พยาบาลเวชศาสตร์ใต้น้ำ แพทย์เวชศาสตร์ใต้น้ำ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานประดาน้ำตามที่กำหนดในตารางท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๙ นายจ้างต้องจัดให้มีบริการการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และออกซิเจนหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์พร้อมหน้ากากช่วยหายใจ เพื่อช่วยเหลือนักประดาน้ำตลอดระยะเวลาที่มีการดำน้ำ

ข้อ ๑๐ ลูกจ้างที่ทำงานประดาน้ำอาจปฏิเสธการดำน้ำในคราวใดก็ได้ หากเห็นว่าการดำน้ำคราวนั้นอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของตน

ข้อ ๑๑ นายจ้างและหัวหน้านักประดาน้ำต้องสั่งให้ลูกจ้างหยุดหรือเลิกการดำน้ำในกรณีต่อไปนี้

- (๑) เมื่อพี่เลี้ยงนักประดาน้ำและนักประดาน้ำไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้
- (๒) เมื่อนักประดาน้ำต้องใช้อากาศสำรองจากขวดอากาศ หรือขวดอากาศสำรอง
- (๓) เมื่อนายจ้างหรือหัวหน้านักประดาน้ำพิจารณาแล้วเห็นว่าการดำน้ำในพื้นที่บริเวณนั้น

ไม่ปลอดภัย

หมวด ๓

อุปกรณ์สำหรับงานประดาน้ำ

ข้อ ๑๒ นายจ้างต้องจัดให้มีอุปกรณ์สำหรับการทำงานประดาน้ำดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องประดาน้ำประเภทขวดอากาศ (Scuba) ประกอบด้วยอุปกรณ์อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (ก) ขวดอากาศ (Tank)
- (ข) เข็มขัดน้ำหนัก (Weight belt)
- (ค) เครื่องผ่อนกำลังดันอากาศ (Regulator)
- (ง) เครื่องวัดความลึก (Depth gauge)
- (จ) เครื่องวัดอากาศ (Pressure gauge)
- (ฉ) ชุดดำน้ำ (Diving suit)
- (ช) ชูชีพ (Life preserver or Buoyancy compensator)
- (ซ) เชือกช่วยชีวิต (Life line)
- (ฌ) ตีนกบ (Fins)
- (ฎ) นาฬิกาดำน้ำ (Submersible wrist watch)
- (ฏ) มีดดำน้ำ (Dive knife)
- (ถ) สายผ่อนอากาศสำรอง (Octopus)
- (ธ) หน้ากาก (Mask)

(๒) เครื่องประดาน้ำประเภทใช้อากาศจากผิวน้ำ (Surface supply) ประกอบด้วยอุปกรณ์อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (ก) ขวดอากาศสำรอง (Emergency gas supply)
- (ข) เครื่องอัดอากาศ (Compressor)
- (ค) ชุดดำน้ำ (Diving suit)
- (ง) ชุดสายรัดตัว (Harness)
- (จ) ตะกั่วถ่วงหรือน้ำหนักถ่วง (Weight)
- (ฉ) ตีนกบหรือรองเท้า (Fins or Boots)

- (ซ) ตู้ควบคุมระบบการจ่ายอากาศและติดต่อกสื่อสาร (Control console assembly)
- (ช) ถังพักอากาศ (Air bank)
- (ฅ) มีดดำน้ำ (Dive knife)
- (ฉ) สายอากาศ สายโทรศัพท์ สายวัดความลึก และเชือกช่วยชีวิต (Umbilicals)
- (ค) หัวครอบดำน้ำหรือหน้ากากดำน้ำ (Helmet or Mask)

อุปกรณ์สำหรับการทำงานประดาน้ำตามวรรคหนึ่งต้องได้มาตรฐานตามที่อธิบดีประกาศกำหนด
ข้อ ๑๓ นายจ้างต้องบำรุงรักษาและตรวจสอบอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานประดาน้ำตามที่
กำหนดในคู่มือของผู้ผลิตอุปกรณ์แต่ละชนิด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

อุไรวรรณ เทียนทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

ตารางกำหนดจำนวนลูกจ้าง พยาบาลเวชศาสตร์ได้น้ำ แพทย์เวชศาสตร์ได้น้ำ และอุปกรณ์สำหรับการทำงานประคบน้ำ

ข้อ	ระดับความลึกที่ดำน้ำ	อุปกรณ์สำหรับการทำงานประคบน้ำที่ต้องใช้ขณะปฏิบัติหน้าที่	จำนวนบุคคลที่เกี่ยวข้อง						
			หัวหน้า นัก ประคบน้ำ	พี่เลี้ยง นัก ประคบน้ำ	นัก ประคบน้ำ	นัก ประคบน้ำ พร้อมดำ	ผู้ควบคุม ระบบการ จ่ายอากาศ และติดต่อ สื่อสาร	พยาบาล เวชศาสตร์ ได้น้ำ	แพทย์ เวชศาสตร์ ได้น้ำ
๑	ตั้งแต่ ๑๐ ฟุต แต่ไม่เกิน ๒๐ ฟุต		๑	-	๑	-	-	-	-
๒	เกิน ๒๐ ฟุต แต่ไม่เกิน ๔๐ ฟุต	เครื่องประคบน้ำ ประเภท ขวดอากาศ	๑	๑	๒	๑	-	-	-
๓	เกิน ๔๐ ฟุต แต่ไม่เกิน ๑๓๐ ฟุต	ก. เครื่องประคบน้ำ ประเภท	๑	๑	๒	๑	๑	-	-
		ขวดอากาศ หรือ ข. เครื่องประคบน้ำ ประเภทใช้อากาศ จากผิวน้ำ	๑	๑	๒	๑	๑	-	-
๔	เกิน ๑๓๐ ฟุต แต่ไม่เกิน ๑๕๐ ฟุต	ก. เครื่องประคบน้ำ ประเภท	๑	๒	๒	๑	๑	๑	-
		ขวดอากาศ หรือ ข. เครื่องประคบน้ำ ประเภทใช้อากาศ จากผิวน้ำ และ ค. ถังปรับ ความกดดัน	๑	๒	๒	๑	๑	๑	-
๕	เกิน ๑๕๐ ฟุต แต่ไม่เกิน ๓๐๐ ฟุต	ก. เครื่องประคบน้ำ ประเภท	๑	๒	๒	๑	๑	๑	๑
		ขวดอากาศ หรือ ข. เครื่องประคบน้ำ ประเภทใช้อากาศ จากผิวน้ำ และ ค. ถังปรับ ความกดดัน	๑	๒	๒	๑	๑	๑	๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่สถานประกอบกิจการบางประเภท ได้ให้ลูกจ้างทำงานได้น้ำภายใต้สภาพแวดล้อมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของลูกจ้าง สมควรกำหนดให้มีการคุ้มครองลูกจ้างมิให้ได้รับอันตรายจากการทำงานดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานให้นายจ้างดำเนินการในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยของลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานประดาน้ำ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้